

Győri ítélőtábla
Pf.I.20.003/2016/5/I. szám

A Győri Ítélőtábla a dr. Lenkei Balázs ügyvéd által képviselt **felpereseknek** a jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **személyiségi jog megsértése** iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2015. november 30. napján kelt 9.P.20.046/2015/22. számú ítélete ellen a felperes által 24. sorszám alatt előterjesztett és Pf.2. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívása alapján 88.000 (Nyolcvan-nyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint Település 1 Város Jegyzője 1994. április hó 6. napján kelt határozatában a **település 1-i ...4** helyrajzi számú ingatlanra üzemanyagtöltő állomás létesítése céljából terület felhasználási engedélyt adott. A jelen per tárgyát képező közigazgatási eljárással érintett mezőgazdasági rendeltetésű **település 1-i ...1** és **...2** helyrajzi szám alatti ingatlanokat (korábbi helyrajzi számuk **Település 1 ...3** és **Település 1 ...4** hrsz) **Település 1 Város Képviselő-testülete** 43/1994. (IV.8.) számú határozatával intézményi területté átminősítette és belterületbe vonta.

A felperes 1994. május 18. napján adásvétellel szerezte meg a fenti ingatlanok 1/1 tulajdoni hányadát. A szántó művelésű ingatlanok tulajdoni lapjára 1998. február 11. napjával bejegyzésre került, hogy „a más célú hasznosítás a teljes területre engedélyezve”. Az ingatlanokra szánt építmények tervezetése során vált nyilvánvalóvá a felperes számára, hogy az ingatlanon korábban létesített vezetékek a tervezett beruházás megvalósulását gátolják.

A felperes 2011. február hó 22. napján mindkét ingatlanra vonatkozó **kisajátítási kérelem benyújtására kötelezés iránti kérelmet** nyújtott be az alpereshez arra hivatkozással, hogy az ingatlanokat behálózó vezetékrendszer miatt az adásvétel célja lehetetlenült.

Az alperes 2011. július hó 15. napján kelt 04/284-22/2011. szám alatti határozatával - a továbbiakban **„első határozat”** - a felperes kisajátítási kérelem benyújtásra kötelezés iránti **kérelmét elutasította. A határozat jogorvoslati tájékoztatása szerint** - a Kst. 24. § /3/ bekezdése értelmében - **a határozat ellen államigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs, annak bírósági felülvizsgálata sem kérhető.**

Ennek ellenére a felperes az alperesi határozat ellen keresetet terjesztett elő. A Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.26.935/2013/16. sorszám alatti ítéletével -a továbbiakban **„első ítélet”** - a felperes keresetének helyt adott, és az első határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására utasította. Ítélete indokolásban rámutatott, hogy **az alperes jogorvoslati tájékoztatása jogszabálysértő volt**, ezért a megismételt eljárásban az alperesnek a Ket.-nek megfelelő jogorvoslati kioktatással ellátott határozatot kell hoznia. **A megismételt eljárásra nézve előírta, hogy vizsgálnia kell az alperesnek a kisajátítási törvény 5. § /1/ bekezdés c./ pontja mellett az 5. § /1/ bekezdés b./ pontjában és 5. § /2/ bekezdésében meghatározott feltételek fennálltát is**, arra a körülményre is tekintettel, hogy a felperes már 1995-től a kérelmének megfelelő tárgyú levelezést folytatott az illetékes hatóságokkal. 2004-ben pedig ajánlatot is tett az "A" Rt. - a továbbiakban "A". Zrt. - részére a ...2/2 helyrajzi szám alatti ingatlan kapcsán. Előírta a bíróság annak vizsgálatát is, hogy a felperes vagy jogelődje az érintett ingatlanokkal kapcsolatosan lefolytatott kisajátítási eljárások, illetve az egyes állami tulajdonú létesítmények építése és felújítása kapcsán **kapott-e megfelelő kártalanítást**, a területek jogi rendezettsége ilyen formában is megfelel-e a jogszabálynak.

A megismételt eljárásban az alperes 2013 októberében termőföld értékbecslő szakértőt rendelt ki. A felperes 2013. október 18. napján azzal a kéréssel fordult az alpereshez, hogy a kirendelő végzésben foglaltakon túl (azaz, hogy a közérdekű használati jog, szolgalmi jog az ingatlan rendeltetésszerű használatát mennyiben akadályozza vagy szünteti meg) **mindenre kiterjedő ingatlanforgalmi szakértői véleményt készítsenek el, legyenek figyelemmel a tulajdoni lapon szereplő „más célú” felhasználás engedélyezettségére is.** 2013. október 29. napján hasonló tárgyú kéréssel élt a felperes a kirendelt szakértő felé is.

Az alperes -2013. december hó 11. napján kelt KEB/4/144-35/2011. számú határozatával a továbbiakban **„második határozat”** - a felperes kérelmének részben helyt adott, kötelezte az "A" Zrt-t a **Település 1 ...2** helyrajzi szám alatt felvett ingatlan vonatkozásában a határozat kézhezvételétől számított 120 napon belül kisajátítási kérelem benyújtására, ezt meghaladóan kérelmét elutasította. **A felperes szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételeivel összefüggésben határozat indokolása megállapította, hogy azok nem megalapozottak, részben a vonatkozó jogszabályok ismeretének hiányából, illetőleg téves jogértelmezésből erednek**, az ügy érdemére nem hatnak ki, az elkészült szakértői vélemény felülvizsgálatára nem adnak indokot.

E második határozattal szemben a felperes és az "A" Zrt. egyaránt keresetet terjesztett elő. A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13. K.27.221/2014/15. számú 2015. január 14. napján kelt ítéletében -a továbbiakban „**második ítélet**” - az "A" Zrt. **II. r. felperes település 1-i ...2. hrsz alatti ingatlannal összefüggő keresetét elutasította**, ugyanakkor a **település 1-i ...1** helyrajzi szám alatti ingatlannal kapcsolatos (a felperes kisajátítási kérelem benyújtására kötelezés iránti kérelmét elutasító) részében a második határozatot hatályon kívül helyezte és e körben az alperest új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezte, ezt meghaladóan a per I. r. felperesének (jelen per felperesének) a keresetét elutasította. **Kötelezte a közigazgatási per alperesét, hogy fizessen meg jelen per felperesének 15 napon belül 100.000 forint perköltséget.**

Határozata indokolásában a bíróság rámutatott, hogy az intézményi beruházás céljával megvásárolt ingatlannal kapcsolatosan az alperes kizárólag a mezőgazdasági célú hasznosítás körében vizsgálta, hogy a közérdekű használati jogok, illetve szolgalmak a rendeltetésszerű használatot korlátozzák, vagy megszüntetik. Az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint ugyanakkor a más célú hasznosítás engedélyezése a teljes területen fennáll. Emiatt a **...1** helyrajzi szám alatti ingatlan vonatkozásában a megismételt eljárás tekintetében előírta annak tisztázását, hogy mely vezetékek esetében kerültek használati jogok, illetve szolgalmak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre, és ezen bejegyzett jogokkal, szolgalmakkal érintett vezetékek vonatkozásában kell vizsgálni a mezőgazdasági célú hasznosításon túlmutató (egyéb ingatlanfejlesztési célú) hasznosítás, beruházás lehetőségeit. A felperes kérelmére reagálva kifejtette, hogy kizárólag az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett használati jogok és szolgalmak adhatnak alapot a kisajátítási kérelem benyújtásra kötelezésre, így az eljárásnak nem lehet tárgya az ingatlanon ténylegesen megtalálható, de esetlegesen engedély nélkül létesített, illetve szolgalmi jogok, használati jogok bejegyzése nélküli vezetékek vizsgálata, s azok jogi helyzetének rendezése.

Az újabb megismételt eljárás során a felperes 2014. augusztus 3. napján kelt - augusztus 7. napján kézbesített - levelében **felhívta az alperest, hogy a második határozat végrehajtható rendelkezését** (a **település 1-i ...2** helyrajzi szám alatti földterületre vonatkozó kisajátítási kérelem benyújtására kötelező határozati rendelkezést) **szabálysértési bírság alkalmazásával kényszerítse ki**, figyelemmel arra, hogy a 120 napos teljesítési határidő eltelt. A felperes 2014. április 9. napján kelt, 2014. április 14. napján kézbesített levelében **felhívta az alperest a második ítéletben foglalt 100.000 forint perköltség megfizetésére is.**

A felperes **2015. március 19.** napján kelt levelében - az alperest vezető kormány megbízott elfogultságára hivatkozással - a Miniszterelnökségtől **kérte az alperes kizárását**, bejelentve, hogy személyiségi jogai megsértésére figyelemmel jelen pert megindította. A **Miniszterelnökség 2015. június 24. napján kelt végzésével a második határozat végrehajtására irányuló eljárásból kizárta** az alperest és az eljárás lefolytatására a ... Megyei Kormányhivatalt jelölte ki. A kijelölést követően a ... Megyei Kormányhivatal 2015. június 23. napjára dátumozott (véltetően helyesen 2015. július havi), GYB-...-3/2015. iktatószámú végzésével a felperest hiánypótlásra szólította fel.

A második határozatban foglaltak teljesítéseképpen az "A" Zrt. kisajátítás iránti kérelmet terjesztett elő, melyet a ... Megyei Kormányhivatal 2015. augusztus 24. napján kelt végzésével az alpereshez tett át.

* * *

Felperes többször módosított kereseti kérelmében - az alábbiakban A és B. pontban részletezettek alapján - a Ket. 4. § és a régi Ptk. 339. és 355. § /4/ bekezdésében foglaltakra hivatkozással 100.000 forint nem vagyoni kártérítés, míg - a C pontban foglaltak alapján - a Ket. 4. § /3/ bekezdésére és az új Ptk. 2:52. § /2/ bekezdésére hivatkozással 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest (12. sorszám alatti irat, megerősítve a 15. sorszám alatti jegyzőkönyvben).

Arra hivatkozott, hogy 1994-ben kifejezetten ingatlanfejlesztési szándékkal vásárolta meg az ingatlanokat, benzinkút, bevásárlóközpont és autószerviz beruházásokra szerzett területfoglalási és elvi építési engedélyt. A beruházás megkezdésekor tudta meg, hogy az "A" Zrt. jogosult javára bejegyzett szolgalmi jog alapját képező változási vázrajzon szereplő nyomvonal nem egyezik az ingatlanon keresztül vezetett vezetékek tényleges nyomvonalával. A szerteágazó közcélú vezetékek elhelyezkedése és a védőtávolságok nagymértékű területfoglalása miatt a perbeli ingatlan beépítésre alkalmatlan.

Álláspontja szerint a kisajátítási kérelem előterjesztésére kötelezés iránti eljárás során az alperes **megsértette a tisztességes ügyintézéséhez fűződő személyiségi jogát** azzal, hogy

A./ az első határozatában Ket. 96. §-ába ütköző módon jogellenesen **kizárta fellebbezési jogát**, mely jogsértést az első ítélet meg is állapított. A téves jogorvoslati tájékoztatás olyan megtévesztő, a tulajdonjoga kizárására irányuló magatartás, melyet nem csak az ő ügyében követett el az alperes.

B./ **elmulasztotta a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni** (Ket. 50. § /1/ bekezdés), ezzel is sértette tulajdonhoz való jogát. Szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul figyelmen kívül hagyta a szakértő kirendelése során az ingatlan tulajdoni lapjára bejegyzett más célú hasznosítást, sőt határozott kérelme ellenére sem e paraméter figyelembevételével kerültek értékelésre az ingatlanok, azokat kizárólag mezőgazdasági szempontból vizsgálta, és a szakértői vélemény felülvizsgálatára irányuló felperesi kérelmet is elutasította. (Az alperes e jogsértését megállapította a második ítélet 7. oldala 2. és 3. bekezdése).

C./ a részben jogerőre emelkedett **második határozat végrehajtásának megindítását és foganatosítását elmulasztotta**, eziránt nem intézkedett sem hivatalból, sem a felperes 2014. augusztus 3. napján kelt kérelme alapján (Ket. 127. §). (Ezt a Miniszterelnökség kijelölő határozata igazolja.) A perköltségben marasztaló rendelkezésnek is késedelmesen tett eleget.

* * *

A jogi előadó útján eljáró **alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte**, és - amennyiben erre mód van - a jogi előadó jogi képviseleti költségének a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet szerinti megállapítását.

A) A jogorvoslati jogra vonatkozó téves tájékoztatás kapcsán arra hivatkozott, hogy a fellebbezési jog ugyan az Alaptörvény által védett, de nem személyhez fűződő jog. A végzés valóban téves jogorvoslati tájékoztatást tartalmazott a bírósági felülvizsgálat lehetősége kapcsán, azonban a felperes jogorvoslatához való joga emiatt nem sérült, törvényes határidőn belül elő is terjesztette a keresetlevelét.

B) A tényállás tisztázásának elmaradása kapcsán arra utalt, hogy az első ítélet nem adott a megismételt eljárásra kellően részletezett iránymutatást, a második határozat pedig nem annak okán került hatályon kívül helyezésre, hogy a korábbi bírósági iránymutatásban foglaltakat nem tartotta meg az alperes, hanem arra tekintettel, hogy a bíróság álláspontja szerint szélesebb körű bizonyítást kellett volna lefolytatnia.

A tényállás tisztázási kötelezettséget befolyásolta az ügy bonyolultsága és összetettsége, határozatait azonban nem a felperes személyére tekintettel, hanem a jogszabályok értelmezése alapján hozta meg. Nem joga, hanem kötelezettsége volt kifejtetni a határozatában, hogy a felperes indítványokat milyen szempontok alapján fogadta el, vagy mellőzte, így csupán indokolási kötelezettségét teljesítette.

C) A határozat végrehajtásával kapcsolatosan előadta, hogy az eljárás folyamatban van, minden határidőt betartott, indokolatlanul az eljárást nem húzta el a hasonló bonyolultságú ügyekhez képest. Az "A" Zrt-t kötelező jogerős közigazgatási határozattal szemben **2015. január 14. napjáig bírósági peres eljárás volt folyamatban a határozat felülvizsgálata iránt**, ezt követően a kizárási indítvány előterjesztéséig az iratok hozzá már nem érkeztek vissza, így **iratok hiányában a végrehajtás iránt intézkedni sem tudott**.

Előadta, hogy valamennyi kisajátítási ügyben hasonlóan jár el az ügyfelek megkülönböztetése nélkül, a jogszabályok eltérő értelmezése önmagában nem támasztja alá azt, hogy kifejezetten a felperes személye ellen irányuló magatartást tanúsított volna.

* * *

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg az államnak 66.000 forint feljegyzett elsőfokú peres eljárási illetéket.

Arra hivatkozott, hogy a tényállást a felek - érdemi eltérés nélkül - a rendelkezésre álló okiratok tartalmával egyezően adták elő. **A kereset alapjává tett alperesi magatartások pedig bizonyítást nyertek az eljárás során.** (Az első határozat jogorvoslati tájékoztatása valóban a jogszabályok tartalmával ellentétes volt, az alperes elmulasztotta a megismételt eljárásban vizsgálni az egyéb célú hasznosítás tekintetében a közérdekű használati jogok, illetve szolgalmi jogok korlátozó, vagy a rendeltetésszerű használatot megszüntető jellegét, s nem intézkedett határidőben a részben jogerőre emelkedett határozat végrehajtása iránt sem.)

Rámutatott ugyan, hogy a keresetpontosításában a felperes ugyan már nem hivatkozott **becsületének és emberi méltóságának** megsértésére (csak korábbi beadványaiban utalt erre), ennek ellenére érdemben elbírált a felperes fenn nem tartott keresetét is. E körben arra hivatkozott, hogy a per adatai nem igazolják a felperes emberi méltóságának, társadalmi/közösségi megítélésének (jó hírnév és becsület) sérelmét, vagy a felperes hátrányos megkülönböztetését. Az alperes határozatában megjelenő azon tartalom, hogy a felperesi indítványok a jogszabályok ismeretének hiányából és téves jogi értelmezésből erednek a felperes becsületét nem sérthette, nem alkalmas a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, vélemény-nyilvánítás jellegű, kifejezésmódjában sem indokolatlanul bántó. A címzetti kör és az eljárás tényére tekintettel a jó hírnév megsértésének sem tekinthető, nem érintette a felperes társadalmi megítélését, az alperes a felperesi jogi álláspontját minősítette és nem a felperes személyét.

Kiemelte, hogy nem sérült a felperes **tisztességes eljáráshoz fűződő joga sem**. A a közigazgatási eljárás szabályainak megsértése önmagában nem eredményezi szükségszerűen e jog csorbulását, csak abban az esetben, ha jogszabálysértés súlya, vagy jellege olyan, hogy a jogintézmény lényegét, célját, társadalmi rendeltetését a személyre, annak emberi méltóságára kihatóan érinti, korlátozza vagy akadályozza.

Nem sérült a felperes **jogorvoslati joga (A)**, hiszen a téves jogorvoslati tájékoztatás ellenére törvényes határidőn belül a keresetét előterjesztette.

A tényállás feltáratlansága (B) kapcsán arra hivatkozott, hogy a második ítélet nem csupán az egyéb célú hasznosítás feltárását írta elő a megismételt eljárás keretében, hanem további tényállási körülmények vizsgálatát is, melyet az első ítélet még nem tartalmazott, emiatt nem alapos a felperes azon hivatkozása, hogy az újabb megismételt eljárása kizárólag az első ítélet iránymutatásának figyelmen kívül hagyása miatt került sor.

Kiemelte, hogy a ... Megyei Kormányhivatal kijelölését követően 2015. június 23. napján hiánypótlásra hívta fel a felperest, amiből kitűnően az újabb közigazgatási hatóság álláspontja szerint sem volt a felperes által előterjesztett kérelem önmagában megalapozottan elbírálható.

A végrehajtási késedelem (C) kapcsán rámutatott, hogy a nem lehetett megállapítani a felperes terhére hátrányos megkülönböztetés becsület, vagy jó hírnév megsértését sem. A felperes 2014. augusztus 7. napján kézbesített kérelme alapján 2014. augusztus 15. napjától valóban mulasztás terheli az alperest (Ket. 127. § /1/ bekezdés), az alperes azonban mulasztását **kimentette** azzal, hogy miután az ügy iratai a keresetet elbíráló bíróságra kerültek felterjesztésre, így nem tudott megfelelő módon iratok hiányában a végrehajtás iránt intézkedni. **Mulasztása nem a felperes személyiségi jogainak megsértésére irányult**, amikor az ügy iratai visszaérkeztek, akkor a felperes már előterjesztette kizárási indítványát. A végrehajtással kapcsolatos mulasztás annak súlyára és jellegére tekintettel sem érinti a jogintézmény érdemét, a tisztességes ügyintézéshez fűződő jogot, illetve a jogszabályban meghatározott határidőben hozott döntéshez való ügyféljogot. Kiemelte, hogy

az alperesi határozat végrehajtása kapcsán kimutatható - legfeljebb néhány hónapnyi - késedelem, az eljárás bonyolultságára a felperesi tulajdonszerzéstől az eljárás kezdeményezésig eltelt időtartamra tekintettel sem tekinthető olyannak, mely a felperes emberi méltóságát sértette volna, és sérelemdíj megfizetését tenné indokolttá.

Az pedig, hogy a **perköltség fizetésére kötelező ítéletet sem hajtotta végre az alperes**, nem sértette a felperes személyét, emberi méltóságát, erre összegszerűsége folytán sem volt alkalmas.

* * *

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és az alperes kereset szerinti marasztalása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban abból téves jogkövetkeztetéssel jutott arra az álláspontra, hogy a kereset megalapozatlan.

Kiemelte, hogy 2015. július hó 6. napján (12. sorszám alatt benyújtott) beadványában **keresetét módosította**, s már nem kérte a hátrányos megkülönböztetés, a becsület és jó hírnév megsértésének megállapítását, igényét **kizárólag a Ket. 4. §-ára alapította**. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére az alperes magatartását a fenn nem tartott kereset szerinti személyiségi jogok szempontjából is értékelte.

Kiemelte, hogy az Alkotmánybíróság értelmezésében az emberi méltósághoz való jog az általános személyiségi jog megfogalmazása, olyan anyajog, mely egyéb nevesített és nem nevesített személyiségi jogok forrása, így minden olyan jog személyiségi jogsértés tárgya lehet, ami a sérthetetlen emberi méltóságból ered. **Az emberi méltóság sérelmét jelenti** a személy akaratán kívüli, a személyes biztonságát, testi-lelki egészségét, magánéletét, társadalmi helyzetét érintő külső beavatkozás, mely addigi élethelyzetét, életvitelét megzavarja, korlátozza, döntéseit és cselekvési lehetőségeit befolyásolja. E jogértelmezésből következően **bármilyen hátrány megalapozza a felperes nem vagyoni kár illetve sérelemdíj iránti igényét**. Az pedig igazolást nyert, hogy az alperes megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

A 2011-ben indult kisajátítási eljárásban ugyanis a mai napig nem született olyan határozat, amely a jogintézmény céljának, lényegének megfelelne. **A tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelme korlátozza cselekvési lehetőségeit, tulajdona feletti rendelkezési jogát, személyiségének szabad kibontakoztatását.**

Fellebbezése kiegészítésében fellebbezése indokolását akként módosította, hogy a felek a tényállás kapcsán is eltérő előadást tettek, az alperes (iratellenesen) akként nyilatkozott, hogy a felperes nem is kérte a szakértőtől az ingatlan más célú hasznosítással kapcsolatos vizsgálatot, s az elsőfokú bíróság is több vonatkozásban helytelenül állapította meg a tényállást.

Előadta, hogy a per során **következetesen az volt az álláspontja, hogy az alperes őt hátrányosan megkülönböztette**, az eljárás során a közműszolgáltató ellenérdekű felet részesítette előnyben, ezzel szándékosan megsértve az ügyfél egyenlőség követelményét, **tisztességtelen eljárásával megsértette emberi méltóságát**.

Alapítan az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy az eljárási szabálysértések önmagában nem eredményezik a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelmét, csak a jogszabálysértés súlyosabb formái, melyek nem valósultak meg a konkrét esetben. A határozatok hatályon kívül helyezésére ugyanis csak az ügy érdemére kiható jelentős jogszabálysértések alapján volt lehetősége a közigazgatási bíróságnak.

A végrehajtás elhúzódásával kapcsolatosan éppen az új hatóság kijelölése bizonyítja, hogy az alperes nem járt el tisztességesen, a vele szemben tapasztalható megkülönböztetés pedig sérti az emberi méltóságot. Az iratok hiányára kimentésként hivatkozni abszurd, a közigazgatási hatóság eleve nem az eredeti iratokat küldi meg a bírósághoz, arról másolatot készít, másrészt a bíróság és az alperesi hivatal távolsága (500 méter) sem lehetett a végrehajtás elrendelésének akadálya. Az iratok pótlására pedig ezen túlmenően is rendelkezésre állt volna egyéb lehetőség.

Nem tekinthető bonyolultnak az az ügy, amelynek még a dokumentációja benyújtásra sem került (azaz bizonyítást sem kellett még felvenni). A néhány hónapos csúszás a valóságban egy évet, a jogszabályi ügyintézési határidőt sokszorosan meghaladó, nem tekinthető bagatellnek. Teljesen érthetetlen, hogy miért viszonyította az elsőfokú bíróság az alperes fenti késedelmét ahhoz az időtartamhoz, mely a tulajdonszerzéstől a kisajátítás kezdeményezéséig eltelt.

A kijelölést követően másik közigazgatási hatóság előtt folytatódó eljárás során a hiánypótlás elrendelésének célja csak az ismételt időhúzás lehetett, így a kérelem hiányosságaival kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapítások is iratellenesek (elsőfokú ítélet 22. oldal).

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

* * *

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben feltárta, azt helyesen állapította meg, érdemi döntése is helytálló, a fellebbezésben felhívottak az elsőfokú ítélet megváltoztatására nem adnak alapot, annak indokolását azonban az ítélet táblája - túlnyomórészt a fellebbezésben foglaltak kapcsán - az alábbiakkal egészíti ki és a következők szerint helyesbíti.

A közigazgatási eljárás felperes által állított hibái, hiányosságai kapcsán az elsőfokú bíróságnak döntően jogkérdésben kellett döntenie. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § /3/

bekezdésben előírt tájékoztatási kötelezettsége során a keresetben megjelölt tényekhez és az azokhoz kapcsolt személyiségi jogsértéssel összefüggésben az 1/2009. (VII.24.) PK véleményben foglaltaknak megfelelően tájékoztatta a felperest arról, hogy ő tartozik igazolni a személyiségi jogsértés ténybeli alapját és azt, hogy az állított sérelem jellegében is megalapozza nem vagyoni kártérítés (sérelemdíj) iránti igényét és okozati összefüggésben is áll azzal, a felperes azonban sikerrel nem tudott nem vagyoni kárigényt (sérelemdíjat) megalapozó személyiségi jogsértést igazolni. (4. sz. végzés, 11. sorszám alatti jegyzőkönyv 5-6. o.)

I.

A kereset tartalma:

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítéletábra, hogy a fellebbezésben foglaltakkal összhangban a felperes módosított keresetét (12. sz.) **kizárólag** - az általa személyiségi jogként kezelt- **a Ket 4.§-a szerinti tisztességes ügyintézéshez való jog** (és ennek kapcsán a tulajdonhoz való jog) **sérelmére alapította**, melynek ténybeli alapjaként a fentiekben A; B; C pontban megjelölt magatartásokra hivatkozott, így ez képezte az igényérvényesítés tárgyi kereteit. (A: A jogorvoslati jogra vonatkozó téves tájékoztatás; B: a tényállás tisztázatlansága; C: a második határozat részben jogerőre emelkedett rendelkezéseiből a perköltség határidőn túl történő teljesítése, illetve a **település 1-i ...2** helyrajzi szám alatti földterületre vonatkozó kisajátítási kérelem benyújtására kötelező rendelkezés végrehajtásának elmaradása.)

A korábbi beadványaiban (1, 3, és 5. sz. irat) megsértett személyiségi jogként felhívott jogokra - **a hátrányos megkülönböztetés, a becsület, illetve a jó hírnév - sérelmére módosított keresetében a felperes már nem hivatkozott**. Emiatt a felperes 2015. 12. 30. napján a bírósághoz érkezett fellebbezésének indokolása annyiban alapos, hogy a fenn nem tartott személyiségi jogi sérelmek megvalósulásának vizsgálatával és elbírálásával az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett (Pp.215.§) a felperes keresetén, ezért az indokolás ezzel összefüggő részeit az ítéletábra mellőzi az elsőfokú ítéletből.

II.

A tisztességes ügyintézéshez való jog sérelme:

Jogcímhez kötöttség hiányában a bíróság feladatát képezi a felek közötti jogviszony minősítése és annak megállapítása, hogy a jogviszonyt milyen jogszabályok alkalmazásával kell elbírálni. (BDT 2005.1239, BH 2012.288, EBH 2004.1143) Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy - jogcímhez kötöttség hiányában- a felperes igényét - a Pp. 3.§ (2) bekezdése szerinti helyes tartalmának megfelelően - a közigazgatási eljárásban is feltétel nélkül érvényesülő **tisztességes eljáráshoz (tisztességes ügyintézéshez) való jog sérelmén alapuló, a felperes által állított immateriális hátrány kompenzálására irányuló személyiségi jogi igényként kell elbírálni**.

Önmagában az, hogy a Ket. nem tartalmaz a Pp. 2. §-ában foglaltakkal azonos szabályozást (teljes értékű anyagi jogi tényállást), nem jelenti azt, hogy a tisztességes eljárás követelménye a közigazgatási eljárás vonatkozásában ne érvényesülne, s megsértésére (mint jogellenes magatartásra) alapítottan a fél ne léphetne fel igénnyel.

Az Alaptörvényben ugyanis az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Alapjogi Charta) mintájára jelenik meg az a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, az Alaptörvény a megfelelő ügyintézéshez, az ún. „jó közigazgatáshoz” való jog mintájára fogalmazza meg a közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozóan is a tisztességes eljárás követelményét.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok **részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül** intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni. **A XXIV. cikk (2) bekezdése** szerint pedig mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény - a továbbiakban **Ket.** - **4. § (1) bekezdése** szerint az ügyfeleket megilleti a **tisztességes ügyintézéshez**, a jogszabályokban meghatározott **határidőben hozott döntéshez való jog** és az eljárás során az anyanyelv használatának joga.

. 4.§ (2) bekezdése értelmében a közigazgatási hatóság a nem jogszabályszerű eljárással okozott **kárt** a polgári jog szabályai szerint megtéríti, míg a 4.§ (3) bekezdése értelmében a közigazgatási hatóság nem jogszabályszerű eljárása következtében **személyiségi jogában megsértett jogalany számára sérelemdíjat fizet.**

Ha a tisztességtelen ügyintézés az eljárás résztvevőinek kárt (immateriális hátrányt) okoz, megtérítésének speciális anyagi jogi szabályait (feltételrendszerét) a rPtk. az államigazgatási jogkörben okozott kár (rPtk. 349. §), az új Ptk a 6:548.§ szerinti közigazgatási jogkörben okozott kártérítés szabályai alatt taglalja. Ez az új Ptk fogalomrendszerében elkülönített kártérítési és sérelemdíj iránti igény miatt további magyarázatot igényel. Az új Ptk 2:52. § (1) bekezdése szerint akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat (és nem kártérítést) követelhet az őt ért sérelemért. A 2:52.§ (2) bekezdése utaló rendelkezése azonban a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait rendeli alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

A kártérítési felelősségi rendelkezések alkalmazásának fentiek szerinti előírása miatt a Ptk. 349. § illetve az új Ptk. 6:548. § /1/ bekezdése szabályozása azonosnak tekintendő abban, hogy mind a nem vagyoni kártérítés, mind a sérelemdíj iránti igény csak akkor lehet alapos, ha teljesül az adott felelősségi alakzatra vonatkozó speciális anyagi jogi feltétel, azaz a **kár az adott eljárásra irányadó rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket ki is merítette.**

Arra is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptk.) 8. § /1/ és /2/ bekezdésében foglaltakra tekintettel a három komponensből álló felperesi kereset első két elemét (A és B) a régi, míg harmadik elemét (C) az új Ptk. alapján kellett elbírálnia. Miután a felperes egyértelműen immateriális jellegű igényt érvényesített keresetében, így az volt vizsgálendő, hogy a keresetben megjelölt alperesi magatartásokkal okozati összefüggésben - akár a tisztességes ügyintézéshez való jog, mint eljárási alapjog sérelméhez kapcsolódóan, akár az alapjog sérelme nélkül, önmagában az eljárásjogi rendelkezések megsértése folytán - sérültek-e, s ha igen, úgy mennyiben a felperes személyhez fűződő jogai.

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy **önmagukban az eljárási szabálysértések személyiségi jogvédelmet nem alapoznak meg.** Ennek indoka az, hogy az eljárás keretein belül maradó eljárási szabálysértések esetén a felet általában ügyfélként, azaz eljárási jogaiban és nem a személyiségi jogi sérelem megállapítására is alapot adó jelleggel, a személye ellen irányuló, közvetlen támadás formájában éri sérelem, tehát az eljárási szabálysértések hátterében nem a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek állnak. (EBH.2007.1598, BH.2008.12., Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.106/2009/4., Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.062/2005/5., Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.484/2013/6., Győri Ítéltábla Pf.V.20.010/2013/6.).

A tisztességes ügyintézéshez (eljáráshoz) való jog és annak részelemei sérelme esetén is hasonló a helyzet, ezek kapcsán is olyan eljárási alapjogokról, illetve eljárási jogokról van szó melyek nem minősülnek egyúttal személyiségi jogoknak is. Megsértésük esetén - a Pp. 2.§-ban foglaltakhoz hasonló, önálló anyagi jogi tényállás hiányában - csak az alapjogi sérelemhez kapcsolódó, a személyiségi jogokat is sértő tényállás (immateriális hátrány) megvalósulása esetén van lehetőség marasztalásra.

A tisztességes eljáráshoz (ügyintézéshez) való jog, mint az eljárás alkotmányos garanciája, alapvetően a hatóság eljárását meghatározó törvényi rendelkezés, az ott felsorolt alapelvek és az esélyegyenlőség érvényesülése szempontjából vizsgálendő, célja az, hogy az ügyfél „ügyféli jogaiban” ne szenvedhessen hátrányt (BDT.2009.1976.). Önmagában ügyintézési késedelmek, vagy hasonló mulasztások - **többlettényállás megvalósulása hiányában** - személyiségi jogsértés alapjául nem szolgálnak. A tisztességes eljáráshoz való jog ugyanis nem a jogalany személyéből fakadó olyan sajátosság, ami az egyéniség kibontakozásához elengedhetetlen, mely külön jogi védelmet élvez, hanem elsősorban az államot terhelő kötelezettség, mely kifejezetten a megfelelő eljárási garanciák létrehozására, és biztosítására, majd betartására vonatkozó kötelezettséget jelent. (Fővárosi Ítéltábla Pf.2.20.521/2014/7.)

A 2013. évi V. tv. nem csupán nem nevesíti a személyiségi jogok között a tisztességes eljáráshoz való jogot, de a XI. címhez fűzött miniszteri indokolás az alkotmányos alapjogok és a polgári jog kapcsolata körül kialakult elméleti vita terén kifejezetten kitér arra, hogy azt az álláspontot követi, hogy a polgári jogi személyiségvédelem köre nem azonos az alapjogok katalógusával. Ennek megfelelően a törvény el kívánja kerülni, hogy az alkotmányos szabadságok, a nemzetközi egyezményekbe foglalt emberi jogok közül azokat is a magánjogi kódex tartalmazzá, amelynek érvényesülését az államnak közjogi eszközökkel

kell biztosítani, és amelyek védelmére a polgári jogi eszközök egyáltalán nem vagy csak kevésbé alkalmasak. Az új Ptk. magyarázatának I. kötete külön kitér arra, hogy a 2009. évi CXX. tv. még a személyiség fogalmának tisztázatlansága miatt egészítette ki a személyiségi jogok katalógusát oda nem való tényállásokkal, közöttük a bíróság előtti tisztességes eljáráshoz való jog megsértésének tényállásával. (HVG Orac Lap és Könyvkiadó Kft. 2013.I. kötet 144.o.)

Egy hatósági eljárás során a tisztességes ügyintézéshez való jog megsértése tehát minden esetben csak - kapcsolódó jellegű, a személyiségi jogokat is sértő - tényállás (többléttényállás) megvalósulta esetén jár együtt a személyiségi jogok sérelmével, s csak ilyen esetben van lehetőség személyiségvédelmi szankció alkalmazására.

A konkrét esetben a nem vagyoni kártérítési (sérelemdíj) igény amiatt alaptalan, mert a felperes által állított eljárási jogsértésekkel okozati összefüggésben álló többléttényállás bizonyításának hiányában nem állapítható meg a felperes személyiségi jogainak sérelme.

III.

A kereset elemei:

III/A.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy **a téves jogorvoslati tájékoztatás ellenére sem sérült a felperes jogorvoslathoz fűződő joga**, hiszen a sérelmezett alperesi határozat ellen a keresetét - a téves jogorvoslati tájékoztatás ellenére is - törvényes határidőn belül előterjesztette.(KGD 2012.94)

Az a felperesi kereseti tényállítás pedig nem igazolt semmivel, hogy az alperes a felperes személyiségére figyelemmel, a felperesi igényérvényesítés, (a felperes megfogalmazása szerint) tulajdonjoga kizárására irányuló célzatos magatartásként nyújtott volna téves jogorvoslati tájékoztatást. Ez ellen szól az a kereseti érvelés is, hogy az alperes nem csak a felperes ügyében járt el így.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes által a jogorvoslati jog sérelmén keresztül megsértett személyiségi jogként felhívott tulajdonjog - amellet, hogy sérelme nem állapítható meg - szintén nem minősül személyiségi jognak, így esetleges sérelme sem szolgálhatja a kereset alapjául. (

III/B.

A tényállás feltáratlanságára (Ket. 50. § /1/ bekezdés) helyesen mutatott rá a felperes keresetében. Tény, hogy az **...1** hrsz alatti ingatlan tulajdoni lapjára bejegyzett „más célú hasznosítás”, mint értékelési szempont a felperes jelzései ellenére sem került értékelésre, s az alperes szakértő bevonásával kizárólag mezőgazdasági szempontból vizsgálta az ingatlant. Az alperes e tévedése azonban sem önmagában, sem az eljárás elhúzódásán keresztül nem sértette a felperes személyiségi jogait.

Nem mellőzhető annak figyelembe vétele, hogy a felperes kérelme a **település 1-i ...2.** hrsz. alatti ingatlan tekintetében alaposnak bizonyult, ezen részében az eljárás befejeződött. Emiatt ezen ingatlan tekintetében az alperesi eljárás tényállás feltárásával összefüggő esetleges fogyatékoságai mellett sem érhetne olyan hátrány a felperest, mely személyiségi jogsértésként lenne értékelhető.

A megismételt eljárással érintett **település 1-i ...1** hrsz alatti ingatlan tekintetében a Ptk. 349.§-a szerinti anyagi jogi igényérvényesítési feltétel (a kár az adott eljárásra irányadó rendes jogorvoslattal sem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket ki is merítette) a konkrét esetben annyiban teljesült, hogy a PK 43. számú állásfoglalás értelmében a Ptk. 349. §-a (1) bekezdésének alkalmazása kapcsán nem tekinthető az igényérvényesítés speciális anyagi jogi feltételének a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított per, ugyanis nem minősül rendes jogorvoslatnak.

A projekt lehetetlenülése miatt érvényesített **kisajátítási igény meghiúsítására alapított** közigazgatási jogkörben okozott **kártérítési igény** azonban - a Pp.2.§. kapcsán megismert elvekhez hasonlóan - csak befejezett eljárás esetén értékelhető, ami a konkrét esetben a **település 1-i ...1** hrsz alatti ingatlan tekintetében nem teljesül, éppen a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított per eredményeként ez az eljárás jelenleg is folyamatban van. **Az eljárás befejeződésének hiánya** - a személyiségi jogsértésre alapított igény jellegére tekintettel - **olyan anyagi előfeltétel, melynek hiánya a kereset érdemi elutasítását vonja maga után.** Csak a megismételt eljárás befejeződése esetén adható arra a kérdésre válasz, hogy maradt-e kompenzálandó, immateriális hátrány a felperes oldalán. Az eljárás éppen a felperes eredményes keresete folytán folyamatban maradt, így igénye érdemi elbírálására még nem került sor, annak alperes magatartására (mulasztására) visszavezethető lehetetlenülése nem állapítható meg.

A projekt lehetetlenülése miatti érvényesített kisajátítási igény meghiúsítására alapított közigazgatási jogkörben okozott kártérítési igénytől különbözik az **önmagában az eljárás elhúzódására alapított igény.** Az eljárás elhúzódása miatt a Ptk.349.§-a talaján - ellentétben a Pp. 2.§-án alapuló igényérvényesítéssel - nem csak befejezett, hanem folyamatban lévő eljárásban is érvényesíthető igény, azzal azonban, hogy önmagában az időmúlás ténye nem értékelhető a személyiségi jogokat sértő tényállás elemeként. Az időmúlás csak a hatóság elfogadhatatlan ideig tartó, indokolatlan inaktivitása vagy más kapcsolódó jellegű, a személyiségi jogokat is sértő tényállás (többlettényállás) megvalósulta esetén járhat együtt a

személyiségi jogok sérelmével, mely együtt jár az ügyféli jogok valós korlátozásával. (KGD 2012.95)

A konkrét esetben ilyen mulasztás nem volt feltárható. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a tényállás feltáratlansága kapcsán a második ítélet nem csupán az egyéb célú hasznosítás lehetőségének megismételt eljárás keretében történő feltárását írta elő, hanem olyan további tényállási körülmények vizsgálatát is, melyet az első ítélet még nem tartalmazott. Emiatt nem alapos a felperes azon hivatkozása sem, hogy az újabb megismételt eljárása (s emiatt az eljárás elhúzódására) kizárólag a jogellenesként megjelölt alperesi magatartás - az első ítélet iránymutatásának figyelmen kívül hagyása - miatt került sor, önállóan arra visszavezethető időmúlás pedig nem határozható meg, ami az okozati összefüggést zárja ki.

Annyiban helytálló csupán a felperesi fellebbezés indokolása, hogy - szemben az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakkal - az új Kormányhivatal kijelölését követő, (2015. június 23. napján kelt) hiánypótlás tényéből önmagában nem állapítható meg annak ténye, hogy a felperes által előterjesztett kérelem eleve nem volt érdemi elbírálásra alkalmas.

III/C.

Egyetért az ítélőtábla azon fellebbezési állásponttal, hogy önmagában a közigazgatási per - az iratok hiányára hivatkozással - nem képezheti akadályát **a végrehajtás elrendelésének**, nem lehet kimentési ok, s a fellebbezés azon hivatkozása is helytálló, hogy a mulasztás viszonyítási alapját is a törvényi határidők túllépése és nem a tulajdonszerzéstől a kisajátítás kérelmezéséig eltelt idő képezi. Igazolt az is, hogy a kizárás kérelmezéséig az "**A**" Zrt. nem tett eleget önként a marasztalásnak. (16/A/1)

Nem osztja az ítélőtábla azonban a fellebbezés azon érvelését, hogy önmagában az alperes kizárásának ténye igazolná az alperesi magatartás jogellenességét, ilyen következtetés a kizárási határozatból nem vonható le, önmagában az, hogy - a jelen perre is figyelemmel - az alperes is más hatóság kijelölését kérte, erre nem ad lehetőséget.

A felperes keresetében a második határozatban biztosított teljesítési határidő lejártától a kizárási kérelme előterjesztéséig (12/F/II.1.3.2.; **2015.03.19.-ig**) terjedő időszakra eső alperesi késedelmet kérte értékelni.(12. jkv. 6.o. 3. bek) Ez képezte a per tárgyát, a fellebbezés alapján ezen túlmutató időszak vizsgálatára a Pp.215.§ és Pp.247.§ (1) bekezdése korlátaira tekintettel nincs lehetőség.

A Ket 127.§ (1) - (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel az alperest nem terhelte hivatalból a végrehajtható döntésben foglalt kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére és a végrehajtás megindítására vonatkozó kötelezettség, emiatt felperesi állásponttal szemben nem önmagában a teljesítési határidő elteltének van jelentősége az alperes késedelme szempontjából. A késedelem csak a felperesi végrehajtás iránti kérelmének (12/F/II.1.3.1.; **2014.08.07.**) előterjesztését követő ügyintézési határidő letelte után áll be, s legfeljebb 2015.03.19. napjáig értékelhető.

Az azonban nem igazolt, hogy az alperesi késedelemre visszavezethetően - a késedelem tartama vagy következményei miatt - a felperest olyan jellegű hátrány érte volna, mely már személyiségi jogsértésként is értékelhető, s sérelemdíj igényt alapoz meg. Helyesen mutatott rá arra az elsőfokú bíróság, hogy az értékelhető időmúlás nem volt olyan terjedelmű, melyre tekintettel -többletényállás megvalósulása nélkül - személyiségi jogokat sértőnek lenne tekinthető.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy az a körülmény, hogy a **második ítéletet perköltség fizetésére kötelező rendelkezését sem teljesítette határidőben az alperes**, nem sérthette a felperes személyét. A felperes azt kifogásolta, hogy a perköltség megfizetésére a 2015.04. 14. napján átvett felszólításhoz (11/F/2) képest is több mint egy hónapos késedelemmel került sor (11. jkv. 5.o. 3. bek.). Sem a késedelem mértékéből, sem a tartozásösszegezéséből nem vonható le olyan következtetés, melyre tekintettel a felperes személyiségi jogainak sérelme - köztudomású tényként - megállapítható lenne, kapcsolódó többletényállást pedig a felperes nem igazolt.

A teljesség kedvéért mutat rá arra az ítéletábra, hogy a tisztességes ügyintézéshez való jog sérelme kapcsán is felhívta a felperes az alperes második határozatának indokolása sérelmezett kitételeit, melyek a felperes szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételeivel összefüggésben megállapították, hogy azok nem megalapozottak, részben a vonatkozó jogszabályok ismeretének hiányából, illetőleg téves jogértelmezésből erednek. E kitételek azonban az eljárás tárgyával szorosan összefüggőek voltak, csupán az alperes indokolási kötelezettségének teljesítéséhez tartoznak, s abban az esetben sem alapoznak meg személyiségi jogi védelmet, ha utóbb tévesnek is bizonyultak.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra - az indokolás fenti kiegészítése mellett - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján saját perköltségét maga viseli. Az alperes oldalán megtérítendő másodfokú költség nem merült fel.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megtérítésére a pereszes felperes a 6/1986 (VI.26) IM. rendelet 13.§ (2) bek. és 15.§ (1) és (3) bek. alapján köteles.

Győr, 2016. évi május hó 12. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó

